

Anden juledag

Enhver, som kendes ved mig over for mennesker, vil jeg også kendes ved over for min fader, som er i himlene. Men den, der fornægter mig over for mennesker, vil jeg også fornægte over for min fader, som er i himlene. Tro ikke, at jeg er kommet for at bringe fred på jorden. Jeg er ikke kommet for at bringe fred, men sværd. Jeg er kommet for at sætte splid mellem en mand og hans far, en datter og hendes mor, en svigerdatter og hendes svigermor, og en mand får sine husfolk til fjender. Den, der elsker far eller mor mere end mig, er mig ikke værd, og den, der elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd. Og den, der ikke tager sit kors op og følger mig, er mig ikke værd. Den, der har reddet sit liv, skal miste det, og den, der har mistet sit liv på grund af mig, skal redde det.

Den, der tager imod jer, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som har udsendt mig. Den, der tager imod en profet, fordi det er en profet, skal få løn som en profet, og den, der tager imod en retfærdig, fordi det er en retfærdig, skal få løn som en retfærdig. Og den, der giver en af disse små blot et bæger koldt vand at drikke, fordi det er en discipel, sandelig siger jeg jer: Han skal ikke gå glip af sin løn.«

Da Jesus var færdig med at give sine tolv disciple disse befalinger, gik han bort derfra for at undervise og prædike i deres byer.

Matt. 10,32-42

Freden og sværdet

MOGENS G JENSEN

Tanken

Historisk set har anden juledag ikke noget med julen at gøre. Anden juledag er ikke en juledag, men en martyrdag, Sankt Stefans dag. Den lå fast i kalenderen den 26. december længe inden man i 300-tallet begyndte at fejre jul den 25. december. Så det er i virkeligheden en af historiens tilfældigheder, at ordene om fred og ordene om sværd kom til at lyde side om side i julen.

Troen

Men det er på den anden side en tilfældighed, der giver god mening. En martyr er nemlig et vidne, en der bekender sin tro på det barn, der er født, koste hvad

det vil. Derfor er det også en pjattet ide, at vi bruger ordet martyr om en, der føler sig uretfærdig behandlet eller har ondt af sig selv. Martyren Stefanus, som vi hører om i dag, når 1. tekstrække læses (Ap.G. 6,8-14; 7,54-60), har ikke ondt af sig selv, men er et menneske, som bekender sin tro på Jesus, uanset hvad det koster. Det burde vi nok skrive os bag øret, vi der lever i en krænkelserkultur, hvor det er så nemt at trække offerkortet og sige, at vi føler os krænket. Stefanus følte sig ikke krænket. Han vidnede om Jesus, koste hvad det ville.

Jesus sætter tingene på spidsen ved at sige, at han bringer sværd på jorden. Dermed sigter han til effekten af sin forkyndelse af Guds Rige. Ikke alle tager imod, nogle bliver provokerede og vender sig imod ham. Det er evangelierne fulde af eksempler på. Og vi skal som kristne være forberedte på også at opleve modstand, og at der langt ind i familier kan opstå splittelser og splid. Især kristne i muslimske eller hinduistiske lande oplever dette meget konkret. Her koster det i yderste tilfælde livet at høre Jesus til.

Når vi hører disse ord, ser vi let for os en religiøs fantast, som er villig til at styre sit fly ind i et tårn og forårsage mange uskyldige menneskers død. Men det billede, Jesus tegner af den, som følger ham, er så fjernt fra denne religiøse fanatiker, som noget kan være.

Prøv at forestille dig en muslimsk fanatiker eller en optændt korsridder, Tag så denne fanatiker med hen til Golgata, hvor Jesus hænger på korset, mens han beder for sine fjender: 'Tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør.' Der er en afgørende forskel på Jesus og den religiøse fantast. Både Jesus og den religiøse fantast har bragt sværd med til verden, tilsidesat relationer og sat sit liv til. Men mens den religiøse fantast gør det, fordi nogen krænker hans religion, bringer Jesus sværdet over sig selv for at vinde dem, der fornægter ham. Jesus beder os således ikke om at gribe til sværd, men han minder os om, at det kostede ham hans blod at vinde mennesker Guds velbehag. Og det kan i yderste konsekvens komme til at koste kristne det samme.

Men hvordan forholder det sig med os, der sidder i en fredelig og fredet dansk kirkebygning, og hvor tanken om forfølgelse ligger fjernt fra vores tankegang? Her skal vi huske på, at der er to måder, den kristne kirke kan blive trængt af verden på, og det er decideret forfølgelse, og så er der forførelse. Forfølgelse beskrives af apostlene som kirkens normaltilstand. Sådan er det jo i mange lande i dag. Aldrig før har der været så mange kristne martyrer, som der er i dag. Kristne er den gruppe af mennesker, der er mest forfulgt. Der er også andre religiøse mindretal, der forfølges og chikaneres, hånes og behandles uretfærdigt.

Der findes ingen eksakte tal for, hvor mange kristne der bliver martyrer for deres tro, men der er i hvert fald tale om mange millioner. Den kristne kirke har altid været en forfulgt kirke, så man kan sige, at forfølgelse er normaltstanden for kirken.

Den danske kirke er ikke udsat for forfølgelse, højst lidt forhånelse. Men den er så til gengæld udsat for forførelse. Forførelse består i, at det åndelige perspektiv trænges i baggrunden, så vi betragter vores liv ud fra en almindelig samfundsmæssig målestok. Det kan i og for sig være lettere at blive modsagt end at blive overset, at blive hånet end fortiet. Søren Kierkegaard talte om, at latterens martyrium vil være det offer, der kræves af den troende i et demokratisk samfund. Latterens martyrium. Måske er det det nærmeste, vi kommer forfølgelse i dag i Danmark.

Dagen i dag har to navne: 2. juledag og Sankt Stefans dag. Det første peger tilbage til julen og det lille barn, der lå i krybben, og englene der sang om fred på Jorden. Det andet peger frem mod den modstand, som Kristus vækker i verden. Først fejrer vi, at fredsfyrsten er kommet, og så mindes vi de første, der blev dræbt, fordi de bekendte sig til barnet i krybben.

Juleaften lød det: 'Fred til mennesker med Guds velbehag!' (Luk. 2,14) I dag lyder det: 'Jeg er ikke kommet for at stifte fred, men sværd.' To modsatrettede udsagn? Tilsyneladende, men de hænger netop sammen. Det kostede jo også hyrderne og de tre vise mænd noget at bekende sig til barnet i krybben.

Udfordringen

Hvad frygter du mest: forfølgelse eller forførelse?